

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze diplomové práce

Vliv kulturních či jiných akcí na rozvoj regionu

Kateřina Petrláková

© 2017 ČZU v Praze

Souhrn:

Diplomová práce se zabývá vlivem kulturních akcí na rozvoj regionu Semily. V teoretické části jsou charakterizovány základní pojmy, jako je region, regionalizace, regionální rozvoj a kultura. Další část je věnována ekonomickým dopadům kulturních akcí, jejich členění a měření a také vymezení multiplikátorů. Dále následuje charakteristika regionu Semily, která je zaměřena na geografické, historické a demografické hledisko.

Vlastní výzkum byl proveden v praktické části práce. Je zde provedena analýza kulturního prostředí města Turnov, ve které jsou popsány orgány a organizace, které se starají okulturní dění města a pravidelné a nepravidelné kulturní akce. Další rozbor je zaměřen na rozpočet města Turnov, kde je provedena analýza výdajů na kulturu a na Kulturní centrum Turnov za poslední tři roky. Výsledky jsou porovnány s dalšími podobně velkými městy. V následující části je proveden rozbor kulturních událostí, které jsou pořádány ve městě Turnov v kalendářním roce 2015, a dále je provedena analýza prodejců na Staročeských řemeslnických trzích. V závěru praktické části diplomové práce je vypracována analýza ekonomických dopadů kulturní události „Staročeské řemeslnické trhy 2016“ pořádané v Turnově.

Klíčová slova:

kulturní akce, multiplikátor, nepřímé dopady, region

Cíl a metodika:

Cílem diplomové práce je vymezení ekonomických dopadů pořádané kulturní akce v Turnově. Cíle bude dosaženo zjištěním hodnoty multiplikátoru turistických výdajů kulturní akce Staročeské řemeslnické trhy, Turnov 2016 a zjištěním, zda zůstávají výdaje na pořádání kulturních událostí v regionu.

Pro účely diplomové práce bylo vybráno město Turnov z důvodu snadného přístupu k informacím. Region je vymezen administrativními hranicemi správního obvodu města Turnov. Dále je region blíže popsán a zaměřen na geografické, demografické a historické hledisko. V následující kapitole je rozebrán rozpočet města Turnov. Další rozbor je zaměřen na rozpočet města Turnov, kde je provedena analýza výdajů na kulturu a na Kulturní centrum Turnov za poslední tři roky. Výsledky jsou porovnány s dalšími podobně velkými městy. Následuje analýza kulturního prostředí regionu Turnov. Součástí analýzy je rozbor kulturních akcí v Turnově za rok 2015. Cílem rozboru je zjistit, zdali účastníci kulturních událostí jsou

najímání z regionu Turnov nebo z jiných regionů. Dále je pak provedena analýza, jejímž cílem je zjistit, z jakých regionů přijíždějí prodejci na Staročeské řemeslnické trhy konané v Turnově. Naplnění stanoveného cíle je založeno na strukturální analýze, a jejímž výsledkem je zjistit ekonomický dopad kulturní události Staročeské řemeslnické trhy, Turnov 2016.

Teoretická část:

V teoretické části jsou charakterizovány základní pojmy, jako je region, regionalizace, regionální rozvoj a kultura. Další část je věnována ekonomickým dopadům kulturních akcí, jejich členění a měření a také vymezení multiplikátorů.

Praktická část:

Naplnění stanoveného cíle je založeno na strukturální analýze, jejímž výsledkem je zjistit ekonomický dopad kulturní události Staročeské řemeslnické trhy, Turnov 2016. Tato část je složena z dotazníkového šetření a výpočtu ekonomických dopadů kulturní události Staročeské řemeslnické trhy, Turnov 2016. Dotazníkové šetření mělo za úkol zjistit výdaje účastníků kulturní akce Staročeské řemeslnické trhy, Turnov 2016. Otázky byly zaměřeny na účastníky kulturní akce. Celkem tak bylo zjištěno od 300 osob, za které položky na akci utráceli. Respondenti byli geograficky rozděleni z města Turnov, z regionu Turnov a z ostatních regionů České republiky. Z důvodu toho, že každá z uvedených skupin měla jiný důvod k návštěvě dané události a tudíž i výdaje mají jinou strukturu, proto bylo území geograficky rozděleno.

Následovně bylo provedeno vypočtení ekonomických dopadů kulturní akce Staročeské řemeslnické trhy, Turnov 2016 pomocí dat získaných z dotazníkového šetření. Ekonomické dopady byly vypočítány dvěma způsoby – jednoduchou metodou a pomocí symetrických input-output tabulek. Přímé výdaje návštěvníků kulturní akce, které zůstávají v regionu, byly zjištěny jednoduchou metodou. Multiplikátor byl vypočítán pomocí symetrických input-output tabulek ke stanovení nepřímých dopadů.

Závěr:

Strukturální analýzou bylo zjištěno, jaká je hodnota multiplikátoru produkce kulturní akce Staročeské řemeslnické trhy, Turnov 2016, jejíž výše je 2,12. Právě o toto číslo se zvýší produkce, pokud se zvýší výdaje za služby kulturního cestovního ruchu. Nebo také pokud se zvýší počet turistů či se prodlouží pobyt návštěvníka.

Podle jednoduchého výpočtu ekonomických dopadů díky kulturní akci účastníci v regionu utratili 2 251 600 Kč. Rozpočet byl stanoven na 1 400 000 Kč. Kulturní událost přinesla do regionu větší finanční obnos, než byly náklady na akci Staročeské řemeslnické trhy a to o 851 600 Kč.

Dle strukturální analýzy návštěvníci kulturní akce průměrně utratili 2 906 930 Kč a díky nepřímým efektům byla celková produkce zvýšena na 6 178 350 Kč. Tyto efekty se nevztahují pouze na region, ale na ekonomiku celé České republiky.

Z analýzy kulturních událostí vyplývá, na jaký druh kulturních událostí jsou najímáni aktéři z Turnova a na které jsou naopak najímáni aktéři z regionu. Návštěvníci divadelních představení pro děti i dospělé pocházejí převážně z jiných regionů než z regionu Semily. Nejvíce aktérů z regionu Semily působilo v tradičních kulturních akcích regionálního měřítka. (staročeské trhy, a pravidelné kulturní události) - 54 % aktérů bylo z regionu a z ostatních regionů pocházelo 46 %.

Jedním z nejvýznamnějších prvků kulturních akcí v Turnově jsou pravidelné staročeské řemeslnické trhy. Tímto výzkumem bylo zjištěno, že nejvíce prodejců pochází z Libereckého kraje – celkem 21 %. Druhým nejvíce zastoupeným regionem je kraj Středočeský s 13 %. Z Královéhradeckého kraje přijíždí 10 % prodejců. Z Jihomoravského, Plzeňského kraje a Prahy přijíždí 7 % prodejců. Ve stejném zastoupení jsou i prodejci z regionu Semily (region je vyznačen samostatně, není součástí Libereckého kraje). Pardubický kraj tvoří 6 % prodejců, 5 % ze Zlínského kraje a 4 % z Ústeckého, Jihočeského, Olomouckého kraje. Nejméně prodejců přijíždí z Vysočiny, Moravskoslezského a Karlovarského kraje.

Ze všech druhů kulturních událostí jako jsou divadla, koncerty a jiné akce mají celkově trhy, ať už například jarmarky, farmářské nebo právě tyto staročeské řemeslnické trhy největší potenciál k udržení finančních prostředků vynaložených na organizování trhů v regionu a jeho okolí.

Ze strukturální analýzy i z jednoduchého výpočtu vyplývá, že pořádání kulturních akcí má pozitivní ekonomický dopad, jak na region, tak i na ekonomiku celé České republiky. Z těchto analýz vyplývá, že kulturní sektor není ten, který potřebuje financovat z veřejných rozpočtů, ale především ten, který je zdrojem financí pro další odvětví.

Analýza rozpočtu města udává, že kulturní centrum Turnov vykazuje každým rokem vyšší příjmy, než v předchozích letech. Větší počet pořádaných kulturních akcí a také vyšší návštěvnost se pozitivně odráží na rostoucích příjmech. Ze srovnání s jinými obdobně velkými městy vyplývá, že výdaje všech jsou stejně velké.

Jako doporučení pro zvýšení ekonomických dopadů kulturních událostí by autorka navrhla soustředit se na organizování regionální akcí, jako jsou staročeské řemeslnické trhy a častější tradiční akce.

Použitá literatura:

- (1) BAČUVČÍK, Radim. *Marketing kultury: Divadlo, koncerty, publikum, veřejnost*. Zlín: Verbum, 2012, 198 s. ISBN 978-808-7500-170.
- (2) LIESKOVSKÁ, Vanda. Marketing města. Image města a jejich význam v aktivním cestovním ruchu: *Úloha měst jako kulturních center v aktivním cestovním ruchu: sborník přednášek*. Vyd. 1. Ostrava: Repronis, 2002, s. 58-61. ISBN 80-7329-014-6.
- (3) PALMER, Robert. PALMER-RAE ASSOCIATES. *European Cities and Capitals of Culture*. Study Prepared for the European Commission. Brusel: Palmer-Rae Associates, 2004, 235 s. Dostupné z: http://ec.europa.eu/culture/pdf/doc654_en.pdf
- (4) PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. *Lokální a regionální kultura v České republice: Kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Praha: ASPI, 2008, 199 s. ISBN 978-807-3573-478
- (5) ROJÍČEK, Marek. *Klíčová odvětví v české ekonomice z pohledu input-output analýzy*. Pracovní sešity CEM VŠEM. 2007, Č.2. ISSN 0322-788x
- (6) RAA, Thijs Ten. *The economics of input-output analysis*. první vydání. Cambridge: Cambridge university Press, 2005. 197 s. ISBN 0-521-60267-X